

Slniečko 4

ROČNÍK 45

DECEMBER 1990

4 KČS

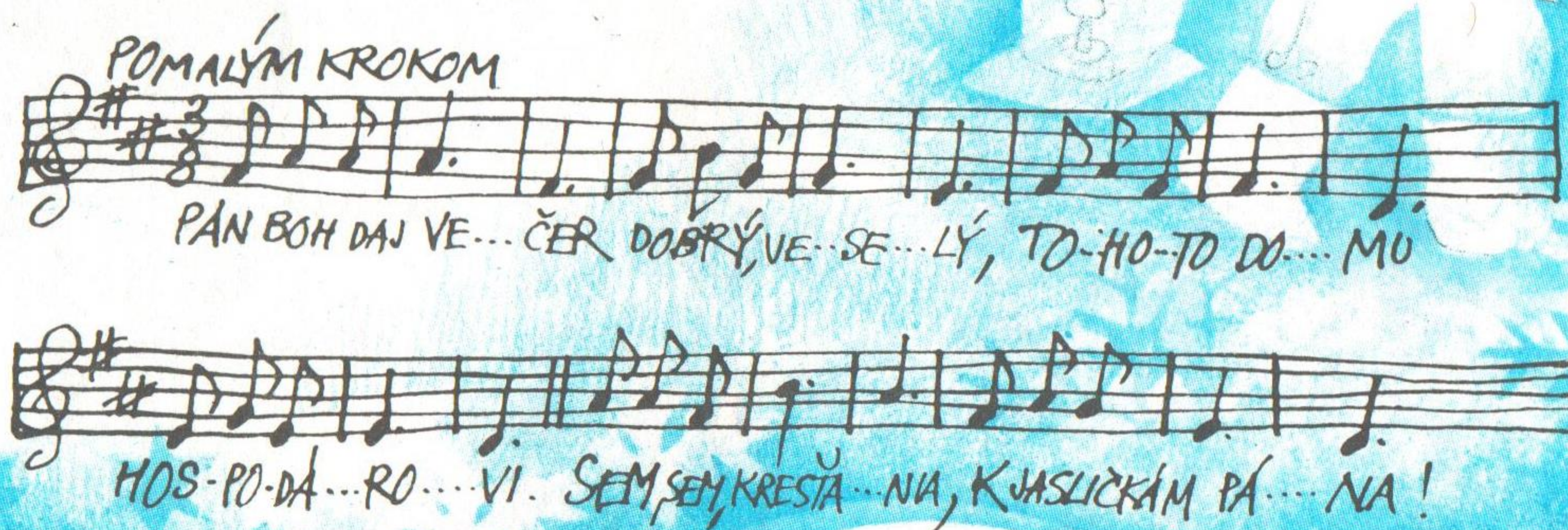
pozor!

K strane 4
si priprav

OSOBY: FEDOR, STACHO, BAČA, KUBO, ANJEL
(Spev pred dvermi):

Pán Boh daj večer dobrý, veselý,
tohoto domu hospodárovi!
Sem, sem, kresťania, k jasličkám Pána!

FEDOR (vojde do izby so štrngotavým osekancom v ruke; chodí do kruhu a osekancom si štrngá do kroku): Daj Boh šťastia! Kto to tu spieva, či to vtáčikovia, či to žiačikovia? Ani neviem, kde som sa tu vzal. Chodil som, blúdil som po betlemských horách, troje krpcov som zodral, valašku som si stratil, ovce som si potratil. Kto by mi ich prinavrátil, draho by mu zaplatil... Bože môj, Bože môj, neviem, čo mám robiť. Či mám na svojho brata Stachu zavolať? (Pobúcha osekancom o zem): Pod', brat Stachu, ja som vo veľikom strachu!

STACHO (vojde do izby): Daj Boh šťastia!

FEDOR: Pane Bože daj!

(Obidvaja kráčajú jeden za druhým po obvode kruhu, pritom sa zhovárajú a osekance im štrngajú do kroku.)

STACHO: Braček Fedor, čo tak preboha na mňa voláš? Hádám si si ovce potratil v betlemských horách?

FEDOR: Veru som si potratil. Či si mi ich nevidel?

STACHO: Videl som ich, videl.

FEDOR: A prečo si mi ich nezavrátil?

STACHO: Preto som ti ich nezavrátil, lebo som od veľkej jasnosti ledva domov trafil.

FEDOR: Bratre Stachu, nevidel si nášho baču?

STACHO: Akoby nie! Išiel poza dva-tri duby, niesol si za holbicu žinčice aj syra tri hrudy.

(Pobúcha osekancom):

Pod', bača náš, pôjdeme spolu na salaš!

BAČA (vojde s osekancom a zapojí sa do ich putovania po obvode kruhu): Daj Boh šťastia!

FEDOR, STACHO: (ako jedným hlasom): Pane Bože, daj!

BAČA: Ja som bača z Rimavskej Soboty, nenaučil som sa žiadne roboty, len bučky, pničky preskakovať a švárne dievčence milovať.

KUBO (komická postava v prevrátenom kožuchu; vojde nečakane, s osekancom ako ostatní, a zapojí sa do putovania po obvode kruhu): Daj Boh šťastia!

FEDOR, STACHO, BAČA (ako jedným hlasom): Pane Bože, daj!

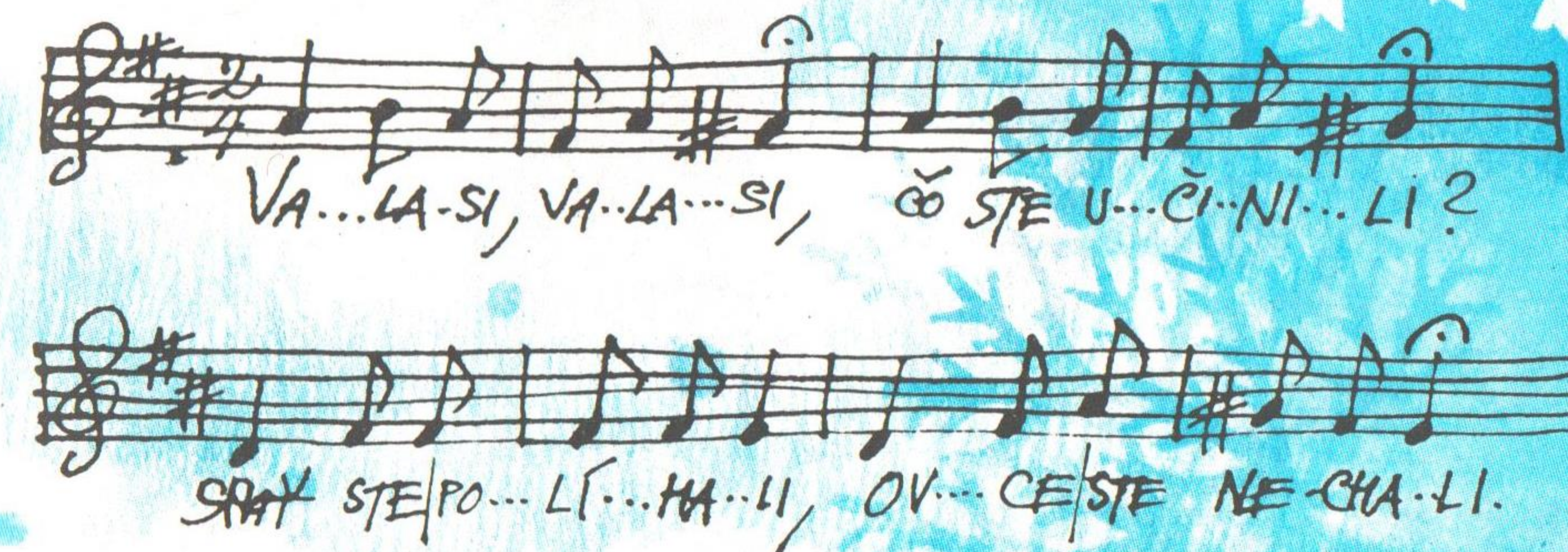
KUBO: Dobre bolo Kubovi, dokiaľ bol mladý,
preskakoval bučky, pničky aj staré klady,
len to zle urobil, že sa neoženil, dokiaľ bol mladý.
Teraz by si poslal po holbu vína,
kohože si pošle, keď nemá syna?

Kubo nemá syna, choď mu doniesť vína z krčmy do domu.

BAČA: No keď sme sa už poschodili, ľahnime si spať. Fedor bude za nás ovce pásť.
(Stacho, bača a Kubo si ľahnú.)

FEDOR (chodí okolo nich a spieva):

Valasi, valasi, čo ste učinili,
spať ste políhali, ovce ste nechali.
S Bohom spočívajte, na to nič nedbajte,
veď máte Fedorka, bystrého paholka.

(Zastane, zívá sa mu): Funfárom, fanfárom, tri dni a tri noci som nespal, rád by som si pospať, ale na koho ovce zanechať? (Ďobne osekancom do spiaceho Kuba): Kubo, ovce!

KUBO (sa strhne zo spánku, posadí sa a mrzuto odflfle): Čo mňa po tvojich ovciach! Ja ti ich pásť nebudem!

FEDOR (hodí nad ním rukou a ľahne si k spiacim valachom. Kubo sedí, vyzívuje).

(Vtom vojde ANJEL v bielom odevu s rozsvieteným betlehemom. Zastane pri valachoch a zaspieva anjelským hlasom): Glória! Glória! Glória in excelsis Deo!

Podľa návrhu
PETRA GROCHALA
nakreslil
MARIAN ČAPKA

1. Obrázok si nalep na výkres. 2. Vystrihni obrysy postáv, hviezdy a betlehemu (žltá obrysová čiara). 3. Kde je čierna prerušovaná čiara, ohni podľa nákresu v ľavom rohu dolu. 4. Podopri betlehem prúžkom papiera.

(Valasi spia, len Kubo nemo vyvaluje oči.)
ANJEL (zaspieva dôrazne, silným hlasom):
Hore, pastúši, Kubo, Matúši i Šimo!

(Valasi sa strhnú, povyskakujú a odpovedia spoločným spevom):
VALASI: Prečo nás voláš a spať nám nedáš, ty Klimo!

ANJEL: Čo dlho spíte a neslyšíte spievanie?
Pozrite hore v nebeské zore, žiarenie!
Čo sa ma bojíte a trápíte seba!
Hľa, veľikú radosť prinášam vám z neba,
lebo sa narodil sveta vykupiteľ,
budúcich národov od Boha učiteľ.

FEDOR: Vstaňme teda, bračkovci, a podme nášmu Ježiškovi oferovať!
FEDOR, STACHO, BAČA, KUBO (vstanú, chodia okolo Anjela, klopkajú osekancami a spievajú):
Nuž my teda, pastuškovia, do Betlema podme,
pomaličky, potichučky, dieťaťko nezbudme,
jeden každý k nemu kľakni a dôverne jemu riekni,
vitaj, vitaj, kráľu, vitaj!

FEDOR (zastane pred betlehemom, oprie sa o osekanec, pokľakne na jedno koleno a vraví): Ježiško, ja ti oferujem také jabĺčko ako to moje srdiečko. Vezmi si a hryz.
(Vstane, odíde, na jeho miesto príde Stacho.)
STACHO: Ježiško, ja ti oferujem takú klobásu, čo ťa trikrát do nej opášu. Vezmi si a hryz.

BAČA (pokľakne pred betlehemom): Ježiško, ja ti oferujem tri hrudy syra, aby ti nebolo horúce ani zima. Vezmi si a hryz.

ANJEL (osloví Kuba): Kubo, na oferu!

KUBO: Bo-bojím sa.

ANJEL: Neboj sa, tam sú hviezdy.

KUBO: Čo-čo-čo sa tam hniezdi? (Zaspätkuje akoby od strachu.)

ANJEL: Kubo, na oferu!

KUBO: Keď ja sa bo-bo-bojím...

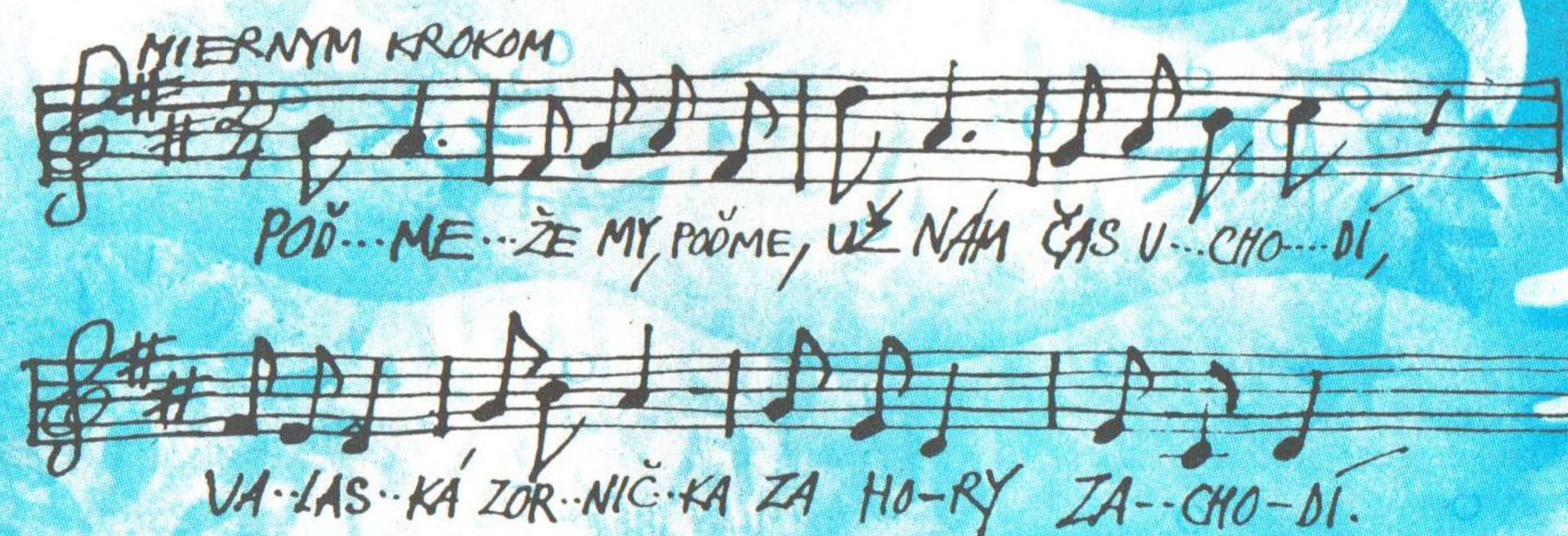
ANJEL: Neboj sa, tam je panenka.

KUBO: Pálenka? No tak idem, keď je tam pálenka! (Pokľakne pred betlehemom): Jezu, Jezu, čo ti dám, keď sám chudák nič nemám. Dám ti aspoň za hrst slivák, aby si nepovedal, že som všivák. Vezmi si a hryz.

(Keď už Ježiška všetci obdarovali, odchádzajú spievajúcky v poradí: ANJEL, FEDOR, STACHO, BAČA, KUBO):

Podmeže my, podme, už nám čas uchodí,
valaská zornička za hory zachodí.

Kadeže pôjdeme, keď povandrujeme
horami týmito, cez tisoenské mýto.

Na tisoenských lazoch zapísala r. 1940
MÁRIA ĎURÍČKOVÁ
Ilustrovala DAGMAR HLOŽEKOVÁ

Mária
ĎURÍČKOVÁ

Ma
ŠTEDRÝ
DEŇ

POSLEDNÝ OBRAZ MAJSTROV ŠEBASTIÁNA

Uprostred Štiavnických hôr v hlbokom údolí ležalo najbohatšie mesto uhorského kráľovstva. Jeho strmé ulice a námestia, jeho chrámy a meštianske domy sú dodnes podkopané, prevrátané ako rešeto štôľňami a šachtami. Stovky baníkov, haviarov, sa za svitu spúšťali do podzemia, aby vynášali na slnečné svetlo ligotavé zlato. Zlaté mesto, Banskú Štiavnicu, darovali králi kráľovným ako svoj najvzácnejší dar.

V slobodnom kráľovskom meste Banskej Štiavnici okrem bohatých ťažiarov, majiteľov baní a baníkov žili desatorakí obchodníci a remeselníci. Boli tu čižmári, pekári, uhliari, mäsiari, sviečkári, murári, tesári. Svoj cech tu však mali aj maliari a rezbári.

Majstrom maliarskeho cechu bol mladý majster Šebastián. Majstrom rezbárskeho cechu bol o desať rokov starší Martin Salius. Kým Šebastián sa narodil v Štiavnici, Martin Salius privandroval do zlatého mesta zo Sliezska.

Týmto dvom majstrom zadalo dvanásť

radných pánov výzdobu nedávno dokončeného chrámu svätej Kataríny vedľa radnice.

„Postavte nám v Kataríne také prenádherne oltáre, aké nemajú ani v Kremnici, ani v Bystrici, ani v Spiši, ba ani v Krakove. Ak sa pousilujete, dobre sa vám odmeníme.“

A každý z nich, maliar Šebastián i rezbár Martin Salius, dostali ako zálohu po dvadsať zlatých florénov.

Uplynulo päť rokov a najbohatší štiavnickí páni na čele so všemocným komorským grófom Erazmom Rösslom vošli do chrámu svätej Kataríny. Tešili sa na krásu oltára, ktorý má osláviť slávu božiu, slávu Nebeskej Matky Márie i svätej Kataríny. V prítomí však našli iba vysokánske lešenie a len kde-tu náznak akéhosi oltára. Pochytil ich náramný hnev.

Obaja majstri-umelci sa vyhovárali:

„Ja som bol vo Francúzsku a v Benátkach,“ povedal rezbár Salius. „Akiste viete, vznešení páni, sám kráľ Vladislav z Budína ma pozval, aby som vyrezal podobu kráľovnej Anny a sprevádzal ju k nám do Uhorska.“

A rezbár Salius sa cítil ospravedlnený.

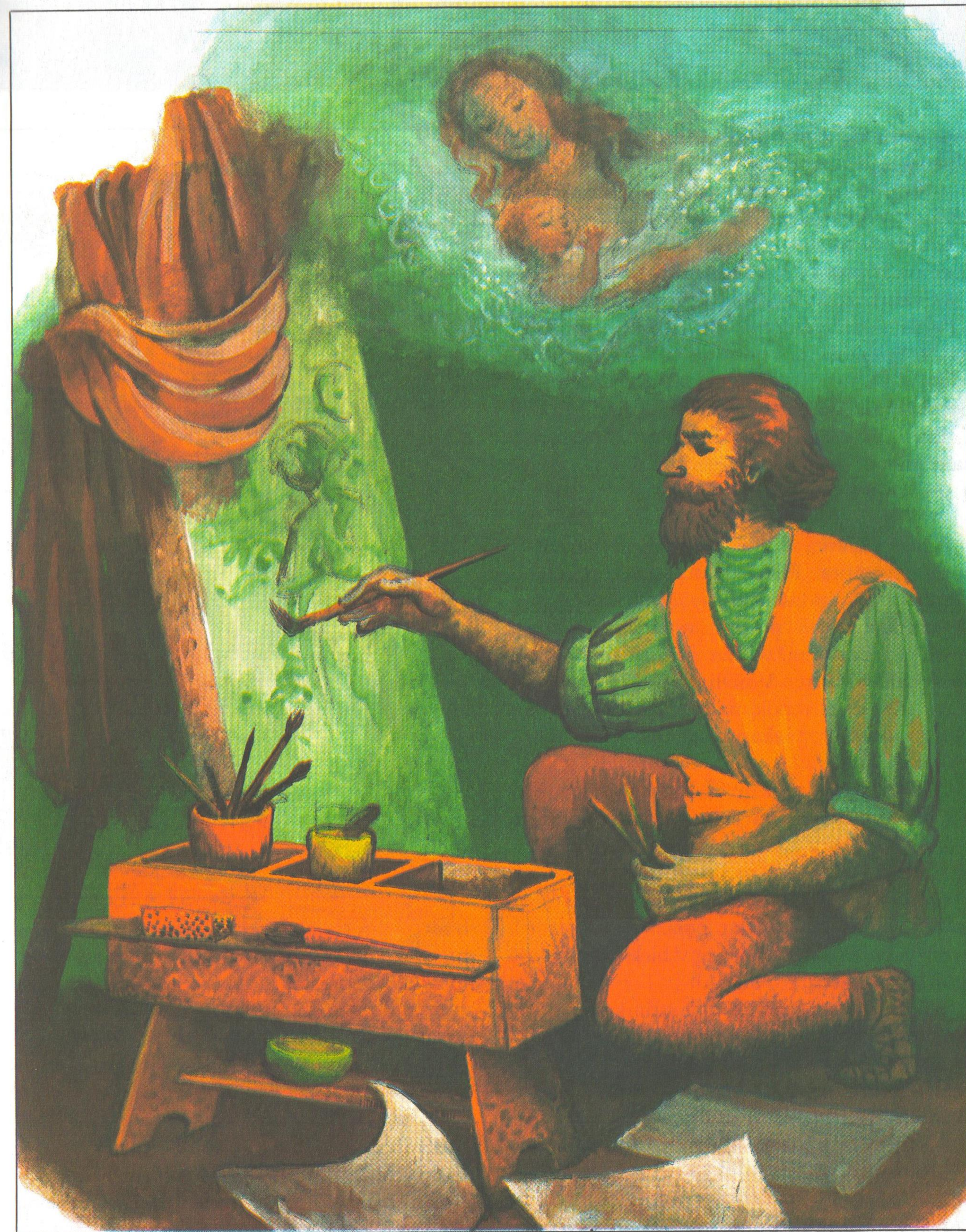
„Ja... ja som upadol do osídien pozemskej lásky,“ začervenal sa mladý maliar Šebastián. „A oženil som sa a mal som starosti s nastahovaním k svojej žene.“

A maliar Šebastián sa cítil ospravedlnený.

„Takže ty, majster Šebastián, sa cítiš ospravedlnený?“

Z očí štiavnických pánov vyžarovala závišť. Majster Šebastián, syn baníka, si zobral za manželku najkrajšiu ženu mesta, plavovlasú Ulriku, mladú vdovu po pánu Andreaso-
vi Hillebrandtovi. A tento nehodný maliar sa nastahoval do bohatého meštianskeho domu.

To však nebol jediný Šebastiánov hriech. O pol roka pozval maliar Šebastián pánov

senátorov do chrámu, aby im ukázal prvé obrazy o utrpení Pána Ježiša.

„Veď tu je zástava nášho mäsiarskeho cechu!“ zvolal jeden z pánov.

„A tuhľa štiavnický dráb vedie baníka na popravu!“ soptí druhý senátor.

„Svätokrádež! Hanba!“ zadúša sa tretí. „Tuhľa, pozrite sa, páni. Hlava umierajúceho nášho Spasiteľa... Veď to je podoba haviara Mikuša Pecku. Toho, čo sme ho v lete dali popraviť za rebéliu!“

Iba najbohatší pán Erasmus Rössl sa zastal mladého maliara. Dostal ďalšie peniaze a poslednú výstrahu.

Krásna Ulrika zľahla v bolestiach počiatkom novembra. Hillebrandtovský dom naplnila zmes zvláštnych vôní a pachov. V kozuboch tleli polená, v kuchyni vrela voda, para sa zrážala na skle. Na chodbe pobiehali slúžky. Voňali bylinkové čaje. V spálni ležala v bolestiach rodička. Matka Hillebrandtová rozkazovala zástupu žien v dome.

„Teraz odvar z blenu na ľavý driek!“

„Anka, rozdrob vavrínové listy,“ kričala babica na slúžku. „Chytro, dáme pani Ulrike obklady.“

O pár hodín pustili ženy majstra Šebastiána do spálne. Na lôžku bola vysilená, ale usmievavá Ulrika. Pri nej sa v bielom hodvábe mrvilo dievčatko.

Vtedy poobede maliar Šebastián namaľoval svoj najkrajší obraz na nedokončený oltár v kostole svätej Kataríny. Narodenie Pána Ježiša Krista. Boli na ňom najkrajšie farby, žltá a červená, zelená a sýtomodrá. Obraz bol taký krásny a natoľko žiaril, že dvanásť páni senátori odpustili maliarovi Šebastiánovi jeho „hriechy“.

Navyše, poverili ho dozorom nad výstav-

bou celého vysokánskeho oltára. Starší rezbár Martin Salius mal odteraz poslúchať mladého Šebastiána.

Potom rezbár Salius dal priniesť do chrámu svoju novú sochu, matku Božiu.

Keď spadla plachta z postavy nadživotnej veľkosti, všetci zhíkli.

„Veď je to kráľovná Anna!“ zvolali všetci prekvapene.

Štiavnickí páni boli nadšení.

Keď odišli, Šebastián povedal rezbárovi:

„Vyrezal si krásnu sochu, majster Salius.

POSLEDNÝ OBRAZ MAJSTRA ŠEBASTIÁNA

dú ženu Ulriku i so zlatou dcérkou Katarínkou.

Putoval zo Štiavnice cez Kremnicu hore na sever. Postretol mnohých pocestných. Medzi nimi aj mladého rezbára Jorga, čo hľadal nejaké bohaté mesto, kde by sa mohol usadiť a rezať oltárne sochy. A krajčírka.

V jedno chladné ráno kdesi v Turci sa mladý Jorg šiel napiť k potoku. Do noci sa zhovárali so Šebastiánom.

Na druhý deň ráno ležal pri potoku maliar Šebastián, neprirodzene skrútený. Do potoka stekal ešte cícerok krvi. Vpíjal sa do piesku pri prhlave. Vedľa maliara ležala kapsa rozrezaná nedočkavým nožom. V nej mal Šebastián zlaté florény na nové farby a štetce. Dva kone priviazané k jelši tiež zmizli. A s nimi aj štúply krajčírnik z Kremnice.

Mladý rezbár Jorg horko zaplakal, pästami tlkol do piesku pri maliarovej nehybnej hlave. Potom ako bez zmyslov utekal k hradskej do zlatého mesta, aby našiel krásnu pani Ulriku.

Nevieme, ako jej povedal smutnú správu. Vieme iba toľko, že krásna pani Ulrika odovdela po druhý raz. Stála zúfalá s vyplakanými očami, za ruku viedla maličkú Katarínku a mlčky jej ukazovala na vysoké lešenie v kostole svätej Kataríny. Oltár ostal navždy nedokončený. Obrazy majstra Šebastiána i sochy majstra Saliusa sa roztratil po celom kraji. Našli sa až po päťsto rokoch.

Nájdete ich aj dnes, ak navštívite Banskú Štiavnicu a blízku dedinku Antol.

A iba tí, ktorí nepoznajú našu povesť, sa škriepia o tom, či M. S. na obraze Narodenie Pána značí skratku latinského výrazu Magister Sebastianus alebo Martin Salius.

Iba my vieme, že mladý majster Šebastián sa stal obeťou zloby. Jeho telo zmizlo v neznáme, ale jeho obrazy ostali medzi nami.

Ilustr. ZUZANA NEMČÍKOVÁ

So slniečkáarskym bicykelom

Milí SLNIEČKÁRI! Vo vianočnom kole našej súťaže vás zoznámime s rezbárskym majstrom Pavlom, ktorý žil v prvej polovci 16. storočia a svojimi dielami sa preslávil po celej Európe. Vystrihnite si obidva súťažné kupóny. Jeden nalepte na korešpondenčný lístok s odpoveďou na dnešnú súťažnú otázku. I tento mesiac vyžrebujeme 10 výhercov, ktorým pošleme slniečkáarske odznaky. Druhý kupón si nalepte do mapy Slovenska, ktorú ste si vystrihli zo septembrového Slniečka. Každého, kto nám na konci školského roka pošle mapu so správne nalepenými kupónmi, zaradíme do žrebovania o slniečkáarsky bicykel a ďalšie ceny.

Poveš o majstrovi Pavlovi

LUBICA KEPŠTOVÁ

Osemnásť rokov pracoval rezbársky majster Pavol na hlavnom oltári chrámu, zasvätenom patrónovi mesta — svätému Jakubovi. Hoci bol so svojou prácou spokojný, každým dňom v ňom rástol nepokoj. Chýbala mu najdôležitejšia časť oltára — socha Panny Márie. A čo bolo najhoršie, nemal ju vytvorenú ani v mysli.

Majster Pavol mával často zvláštne sny. Jednej noci sa mu prisnilo, že do jeho dielne vstúpil tajomný muž. Bol oblečený v dlhom rúchu, na hlave mal klobúk ozdobený mašľou a v ruke držal pútnickú palicu. Keď sa mu majster Pavol lepšie prizrel, spoznal v ňom svätého Jakuba zo svojho oltára. Jeho sochu dokončil iba nedávno, pred niekoľkými dňami. Keď ho chcel užasnutý rezbár pozdraviť, svätý Jakub len mávol rukou a prehovoril:

„Poznám tvoje trápenie, majster Pavol. Viem, že chceš zavšíť svoje vznešené dielo. Tajomstvo, ktoré tak dlho hľadáš, ťa čaká v dome majstra Orphanidesa. Vytvoríš dielo nevidanej krásy. Ale musíš splniť jednu podmienku. V predvečer dňa, v ktorom vysvätia tvoj oltár, potajomky opustiš mesto.“

Keď sa majster Pavol zobudil, obliekol sa a vykročil k domu majstra Orphanidesa. Hneď na prahu dverí sa stretol s jeho dcérou Máriou. Majster odrazu pochopil, o čom tak naliehavo hovoril jeho nočný hosť. Vedel, že takéto oči, práve takéto a žiadne iné, bude mať jeho madona uprostred oltára. A odrazu sa mu v myšlienkach

..... po Slovensku

VIETE, ŽE

- hlavný oltár majstra Pavla v chráme svätého Jakuba je svojou výškou 18,62 m najvyšším gotickým krídlovým oltárom na svete?
- hustotou a množstvom gotických oltárov je Spiš na prvom mieste zo všetkých krajov Európy, ba celého sveta?
- diela majstra Pavla nenájdeme len v meste, v ktorom vytvoril svoje najväčšie rezbárske práce, ale aj v Banskej Bystrici, Sásovej, Okoličnom, Bardejove, Prešove?

Vaša súťažná úloha: **V ktorom meste žil slávny rezbársky majster Pavol?** Správne odpovede čakáme do 31. decembra 1990. Korešpondenčné lístky posielajte na adresu redakcie Slniečka, Suvorovova 3, 815 19 Bratislava.

Ilustr. ZUZANA NEMČÍKOVÁ

Majster Pavol

JÁN NAVRÁTIL

Majster Pavol mal rád prostých ľudí — kamenára, tkáča, roľníka...
Poznal kľúčik, čo ich odmyká ako jarné slnko v poli hrudy.

Prepožičal drevu blízke tváre, ich starosti, útrapy a žiaľ, a potom ich kládol na oltáre, aby sa im poklonil aj kráľ.

O vianočnej brade

DANIEL Herier

Spisovateľ Plešinka bol veľmi usilovný. Mal veľkú pracovňu a v nej obrovský stôl, na ktorom by sa dalo aj bicyklovať. No, keď aj nie bicyklovať, tak by sa dal na ňom určite hrať pingpong, ale spisovateľ Plešinka na to ani nepomyslel. Celé dni sedel za tým obrovským písacím stolom a písal.

Ping! — a už bola napísaná prvá strofa.

Pong! — a už bola hotová celá báseň. Čo vám mám hovoriť! Bola to báseň jedna báseň!

Vo svojej pracovni mal plno kníh, a kde neboli knihy, tam boli časopisy, a kde neboli časopisy, tam boli rukopisy, a kde neboli rukopisy, tam boli zápisníky, a kde neboli zápisníky, tam boli poznámkové bloky, a kde neboli poznámkové bloky, tam sa krčila spisovateľova rodina: jeho žena Macinka a ich tri dcéry

Pavlinka,

Alenka,

Lucinka.

Stáli na malom kúsočku voľného miesta ako na ostrovčeku uprostred oceánu papiera.

Píše spisovateľ Plešinka rozprávkovú knižku a ani nezbadá, že vonku je jar. Všade samá príjemná vôňa, kvitnú kvety. Aj z kožených dosiek spisovateľových kníh vyrazili prvé púčiky, ale spisovateľ je pohrúžený do práce. Dokončuje rozprávkovú knižku a začína detektívku; leto preletelo rýchlo ako papierová lastovička a už je tu jeseň, žltnú listy stromov, žltnú listy spisovateľových kníh a žltne aj spisovateľ Plešinka...

A už sa blíži zima, za oknami rastú snehuliaci ako z vody, ako zo zamrzutej vody, po uliciach chodia ľudia zababušení do kožuchovej a veselo padajú na šmyklavých chodníkoch.

Spisovateľ Plešinka to však nevidí, lebo je od rána do večera za písacím stolom.

Od rána do večera.

Od večera do rána.

Od ránadovečeraodvečeraodrána...

A ako tak píše a nič si nevšíma, nezbadal ani, ako sa mu pomaličky zväčšuje plešina na hlave a ako mu rýchlo rastie brada.

Je už vyše metra dlhá.

Spisovateľova žena to jedného dňa nevydržala a povedala mu:

„Plešinka, prestaň už písať a venuj sa aj inej činnosti. Len sa pozri na seba, ako vyzeráš! Brada po zem, rukávy zodraté, stolička sa pod tebou rozpadáva. A schudol si. A musíš ísť k holičovi. A ešte niečo: blížia sa Vianoce. Treba kúpiť dievčatám niečo pod stromček.“

„Venujem im svoju najnovšiu knižku rozprávok,“ zahundral spisovateľ Plešinka a písal ďalej.

„Tvojich kníh už majú vyše hlavy,“ dohovárala mu jeho žena Macinka, „ale nemáme vianočný stromček, Každý poriadny chlap sa na Vianoce postará o vianočný stromček!“

„Zajtra,“ povedal spisovateľ.

Prišlo však zajtra a on odložil kúpu vianočného stromčeka na pozajtra, potom na popozajtra, popopozajtra, až tu boli naozaj Vianoce, a stromčeka nikde.

„Tak a teraz sa pozerajte!“ povedala spisovateľova žena Macinka Pavlinka, Alenka a Lucinka.

Chytila Plešinku za bradu, ktorá medzitým narástla na meter štyridsať, postavila ho doprostred izby a začala mu ozdobovať dlhú bradu vianočnými ozdobami.

„Nemáme vianočný stromček, ale máme skvelého tatka!“ povedala Macinka a zavesila na bradu farebnú sklenú guľu.

„Máme výborného tatka!“ povedala Pavlinka a posypala bradu striebornými lametami.

„Máme vynikajúceho tatka!“ povedala Alenka a zastrčila mu do úst zapálenú prskavku.

„Takého tatka nemá ani jedno dieťa!“ povedala Lucinka a navrch plešivej hlavy mu postavila krásny zlatistý špic.

„Jej, to je psina!“ zatlieskala Pavlinka.

„Juj, to je prima!“ roztancovala sa Alenka.

„Jaj, to je ale krásna zima!“ vyskočila Lucinka a pobožkala tatka na nos.

„Tak, a teraz sa pozrieme, čo je pod stromčekom,“ rozhodla spisovateľova žena Macinka a hneď aj porozdávala dievčatám pestrofarebné škatuľky, v ktorých boli zabalené tajomstvá.

Nakoniec vytiahla ešte jeden balíček s nápisom PRE TATKA.

„Fo je fam?“ vydralo sa zo spisovateľových úst, v ktorých ešte stále horela prskavka.

„Nožnice, ktorými si ostrihaš túto dlhočiznú bradu!“ zasmiala sa spisovateľova žena Macinka.

„Ale až po sviatkoch!“ nástojila Pavlinka.

„Zatiaľ nám výborne poslúži namiesto vianočného stromčeka,“ pripojila sa Alenka.

„Je ako ten najhustejší smriečok!“ zaštekotala Lucinka a potiahla tatka za bradu, až sa veselo rozcengali všetky sklené zvončeky.

Bim.

Bam.

Bom.

Ilustr. DUŠAN POLAKOVIČ

Kocel, BUĎ AKO OCEĽ!

PIŠU ŠTEFAN MORAVČÍK
A ZUZANA ZEMANÍKOVÁ
ILUSTRUJE MARIÁN ČAPKA

Nitrianske knieža Pribina šiel bojovať proti Bulharom.

Moravský Mojmir už dávno poškuloval po Nitriansku.

Nitrianski žreci prosili Perúna o pomoc, ale márne!

Onedlho Mojmir Nitru obklúčil. Nitrania sa udatne bránili, ale nakoniec podľahli presile.

Mojmir Nitru dobyl, no ušetril život Pribinovej ženy a malého Kocela.

Pribina sa vrátil z bulharského bojiska neskoro. Brány Nitry zostali pred ním navždy zavreté.

Mojmir vyhnal Pribinu. Spojením Nitrianska a Moravy vznikla Veľká Morava.

Pribina sa pobral k príbuznému svojej ženy, k bavorskému grófovi Ratbodovi.

Franský kráľ Pribinovi nepomohol, ale dal mu územie pri Blatenskom jazere.

Pribina a jeho nový ľud sa dali do namáhavej roboty. Pri Blatenskom jazere postavili mohutný Blatnohrad.

DETI v Zelenom

** Vinšujem ja vám na tieto sviatky, aby ste boli veselí ako v nebi anjeli a trváci ako stôl.*

Po týchto slovách vinšovníci pošibali mladších prútom. Niekde doň vpletli aj zelenú vetvičku. Možno netušíš, že tvoja pra-pra-pra-babka ani nechyrovala o vianočnom stromčeku. Zelená vetvička však iste v ich dome nechýbala, pretože odjakživa bola symbolom života a patrila k Štedrému dňu. Ozdobenú vianočnú jedličku spoznali u nás až v polovici minulého storočia. Mestskí ľudia ju odkukali od nemeckých susedov. Kým neboli sklené ozdoby, vešali si na ňu jabĺčka, medovníky, cukrovinky, orechy. V chudobnejších rodinách i na kocky nakrájané a do farebného papierika zabalené zemiaky. Možno z nich mali väčšiu radosť ako my dnes z čokolády.

** Hory moje hory, to sú mi komory, bučky a jedličky, to sú mi sestričky.*

Vianočná jedlička je veľmi zvláštny strom.

Vyrastie hoci v izbe na dvanástom poschodí. Skutočná jedľa rastie v lese. Je to krásny, až 50 metrov vysoký strom. S rozložitým bukcom si ju ťažko pomýliš, ale poradím ti, ako ju rozoznáš od smreka. Jedľa má konáre redšie ako smrek a jej

ihlice nepichajú. Ja najľahšie rozoznám smrek od jedle podľa šušiek. Jedľové stoja na konári ako sviečky na vianočnom stromčeku. Smrekové šušky visia. Jedľová šuška sa rozpadne ešte na strome. Semená poroznáša vietor po lese. Sú ľahulinké ako pierko. Do kila sa ich vmestí dvadsaťpäťtisíc. Neveríš? Počítaj!

V Bardejove majú tristoročnú jedľu. Odolala bleskom aj víchriciam. Iste má okolo seba dobrých ľudí, ktorí ju chránia.

** Naše zvony pekne znejú, keď vo sviatok vyzvávajú. Bim, bam, bom...*

Ľudia stavali vždy z toho, čo mali poruke. V horských oblastiach to bolo drevo. Z dreva postavili nielen domy-drevenice, ale aj zvonice a kostolíky. Zväčša ich stavali z červeného smreka, ale aj z buka a duba. Strechu spravili šindľovú, steny vyzdobili maľbami. Stavali ich už od 14. storočia rímski aj grécki katolíci, pravoslávni aj židia. Všetky kostolíky sú pekné, každý trochu iný, ale evanjelické sú navyše niečím zvláštne. V roku 1681 si vrchnosť na šopronskom sneme povedala, že evanjelici musia svoje chrámy odovzdať katolíkom. A keď chcú mať nové, musia si ich postaviť. Ale... Nebolo to len tak.

Nové kostolíky mohli stáť iba v slobodných kráľovských mestách. Ak v dedinách, tak len v dvoch v každej župe! Pritom kostolík nesmel byť uprostred dediny, iba na kraji (o čom som sa na vlastné oči presvedčila v Kežmarku) a pri jeho stavbe nesmeli používať ani jeden železný klinec. Podmienky boli ťažké, napriek tomu ich ľudia postavili, pričom stavba od začiatku do konca netrvala dlhšie ako rok. Mnohé sa zachovali dodnes. Napríklad v Leštínach pri Dolnom Kubíne, v Hronseku pri Banskej Bystrici. Kostolík v Paludzi postavil skutočný tesársky majster. Dnes je kostolík v Liptovskom Kríži. Preniesli ho sem, aby ho nezaliali vody priehrady Liptovská Mara.

Jedným z najstarších a najznámejších drevených kostolíkov je rímskokatolícky v Hervartove pri Bardejove. Postavili ho ešte v 16. storočí.

Najviac drevených kostolíkov sa zachovalo v dedinách na východnom Slovensku. Napríklad v Bodružale, Uličskom Krivom, Ruskom Potoku.

** Zima bez ľadu, kaša bez medu, potok bez ryby sú samé chyby.*

Kapry vyskakujúce z kadi a obchodníci s podberákmi patria k obrazu mestských Vianoc. Kapor, lapajúci po vzduchu v tesnej kadi, je zdomácnená forma kapra divého dunajského. Divý kapor je vzácna ryba. Dorastie až do jedného metra a môže vážiť aj vyše dvadsať kíľ. Na rozdiel od svojho pohodlného príbuzného, kapra z bahnistých rybníkov, kapor divý má rád rieky. U nás žije ešte v Dunaji. Miesta, kde kladie ikry, sú chránené. Bolo by však potrebné, aby tento krásavec bol chránený po celý rok.

A ešte niečo: ak chceš mať po celý rok peniaze, daj si šupinu zo štedrovečerného kapra do peňaženky. Ak však budeš mať v peňaženke prievan, ako spieva TEAM, neváľaj za to vinu na úbohého kapra!

Prípravila MARTA ŠURINOVÁ
Ilustrovala DAGMAR HLOŽEKOVÁ

Miška je myška

Krátky oznam medzi dvoma dielmi rozprávania

Takto sa nám teda narodilo dieťaťko. Už viete, že sa volá Miška, alebo presnejšie Michalka, a, pravdaže, je dievčatko, veď to ocinovi sľúbila.

Miška istý čas nerobila nič iné, iba papala, spala, špinila plienočky a rástla, sem-tam ešte vrieskala, aby si precvičila hlasivky.

Druhý diel nášho rozprávania sa začína v čase, keď už trochu podrástla a naučila sa chodiť aj rozprávať... áno, aj rozprávať sa musela učiť, pretože keď prišla na svet, uvidela naraz toľko nových, celkom zvláštnych vecí, že od prekvapenia všetky slová zabudla.

Našťastie sa ich veľmi rýchlo znova naučila, takže v druhej časti knižky rozpráva príhody našej rodiny už Miška sama.

MIŠKINE PRVÉ DOJMY

Naša rodina je celkom fajn. Bývame v nej: ja, mamina, oco, medveď Mišpulo a niekedy ujo Vlado alebo... to by boli dlhé vymenúvačky.

Ešte s nami bývajú dva písacie stroje, ale nesmiem sa s nimi hrať. Môže iba oco a mama. Ja mám zase jednu stenu, na ktorú môžem kresliť a oni nemôžu.

Ostatné steny pokreslil ujo Vlado. VŠETKY! Skúsila som mu tam primaľovať úplne malý vláčik, ale dostala som a mamina mi to ZAKÁZALA.

„Maž si k svojej stene, keď ju už máš!“ povedala, takže sa na uja Vlada hnevám.

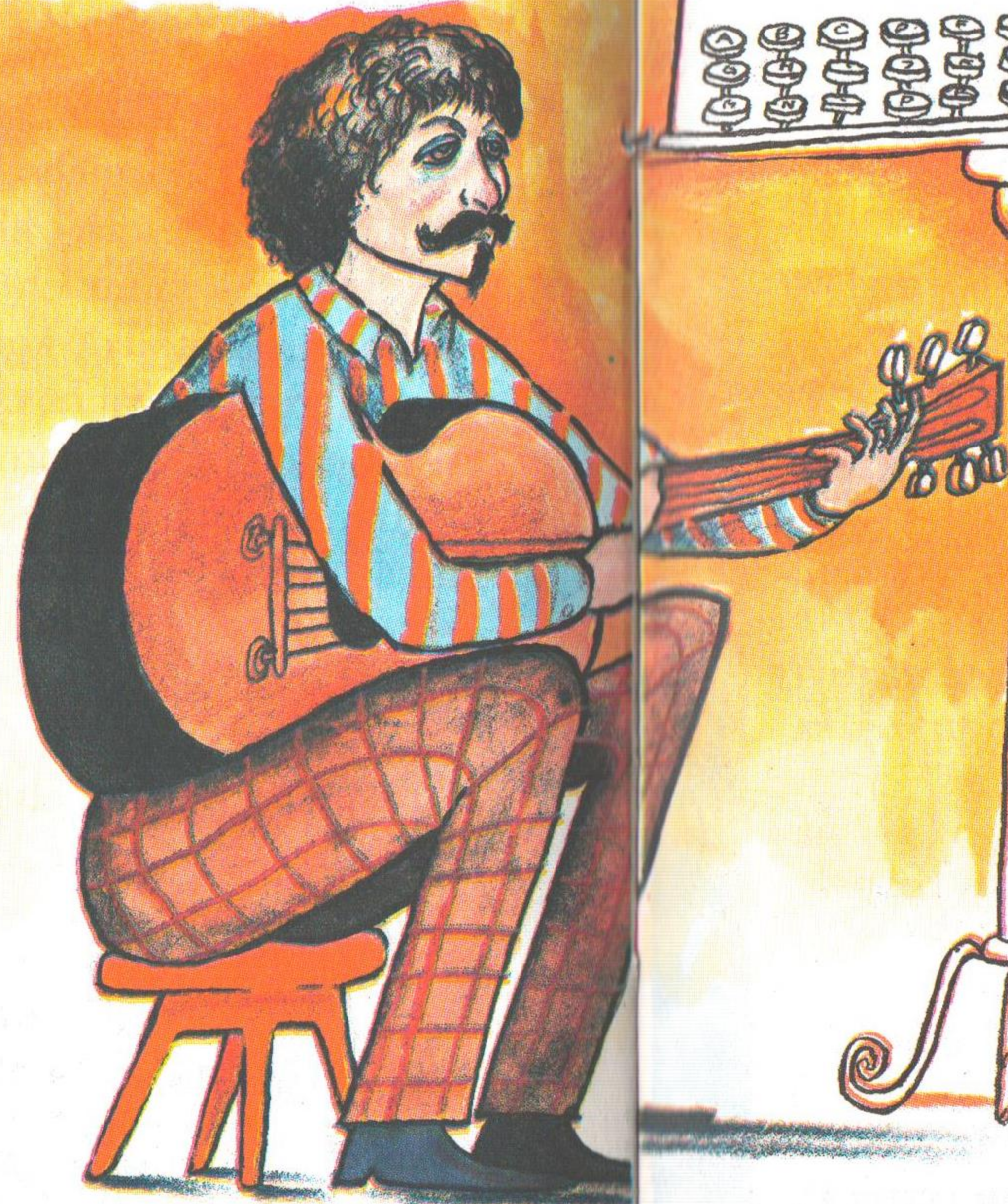
Aj tak je môj vlak najlepší, lebo ujo Vlado ešte veľmi kresliť nevie. Usiluje sa, usiluje, a stále je to na figu. To však len medzi nami...

Inak je ujo Vlado veľmi obľúbený; len čo príde, ocino pookreje a už aj vyťahuje spod posteľe trúbu. Ja sa tiež poteším, lebo viem, aká sa o chvíľu začne zábava, a najšťastnejšia je mamina. Vždy povie:

„Žišmárja, to je radosť... Idem varovať susedov, dávajte pozor na Mišku!“

Potom, neviem prečo, nadhlo odíde a najlepšia časť koncertu jej zakaždým ujde. Asi musí po celý čas susedov zdržiavať a prehovárať, aby zostali doma, pretože k nám by sa toľkí diváci nepomestili. Chudera mamina!

Ja mám výhodu. Nemusím nikoho chodiť varovať

a môžem byť v izbe od začiatku do konca, lebo som NAŠA. Horlivo počúvam všetkými ušami naraz a ujo Vlado na mňa občas žmurkne:

„Dobré, čo?!“

Trúbiť zatiaľ neviem, musím trochu narásť, zato keď sa chlapi, ako mamina hovorí, vybláznia, ujo Vlado mi požičia gitaru. Prstom treba poštekliť struny, aby mala gitara dobrú náladu, a ona, z predchádzajúceho kola senzačne rozohriata, sa raz-dva rozohrá. Pomáham jej prstom: brnky-brnky... a to je ešte len krása!

MAMINA POZNÁ VTÁČIU REČ

Oco mi čítal najrozprávkovjšiu rozprávkovú knižku. To je taká o princoch a princeznách a dierach do podzemia, kde bývajú draci, a o poobúvaných kocúroch a ešte o všeličom. Každú chvíľu tam niekto čaruje alebo si hľadá nevestu, alebo vymyslí niečo iné, aby mohol ísť do sveta. Oco, keď mi o tom číta, veľmi vzdychá.

Dnes ráno však nevzdychal, lebo to nestihol. Začal mi čítať o princovi, ktorý rozumel vtácej reči; zjedol totiž nejakého zázračného hada. Ten had bol už mŕtvy a upečený.

Opýtala som sa ocina, či by so mnou poobede nešiel na hady. Nechcel. Mamina povedala:

„No servus...“ a ešte aj prevrátila oči. Potom veľmi rýchlo dodala:

„Hady sú zbytočné. Ja rozumiem vtákom ako nič, a žiadneho hada som nikdy nejedla.“

Prekvapila ma. Oco sa však začal smiať ako šašo, a tak som si pomyslela: mamina si asi trochu vymýšľa... Budem ju musieť vyskúšať.

Vhodný čas na skúšku nastal krátko po obede, keď mamina, ako zvyčajne, navrhla:

„Mali by sme sa ísť nadýchať čerstvého vzduchu.“

„Hurááá! Ide sa do lesa!“ spustila som indiánsky pokrik a začala som okolo stola tancovať bojový tanec.

Ľišli sme. V lese bolo VÝBORNE; samé stromy a nijaké autá; na úzke chodníčky, po ktorých sme chodili, by sa totiž autá ani nezmestili. Všade rástla tráva, ale pokojne sa po nej mohlo behať. Je to DOVOLENÉ!

Ocino ma zobral na koňa a... Ihi-hííí... rozpútal sa prvotriedny harmatanec. Oco erdžal, vyhadzoval zadkom, raz klusal, raz cváľal a kričal:

„Ihihííí, ihihíííí... som divý kôň. Celkom divý kôň, ihihííí...“

Usiloval sa ma striasť, ale v poslednej chvíli, vždy keď som už-už padala, ma zachytil a vysadil nazad.

Napokon som sa už nevládala smiať a oco nevládal behať; načisto nás oboch unavil. Vrátili sme sa zadychčaní k mame, každý na svojich nohách.

Mamina medzitým vyliezla na strom.

„Prečo?“ čudovali sme sa s ocinom pod stromom.

„A keby ste sa chceli hrať na vlkov alebo na diviaky? Človek nikdy nevie. Istota je istota,“ mienila mama, lenže potom nevedela zo stromu zliezť a oco ju dával dolu skoro pol hodiny.

„To si celá ty,“ funel. „Som uťahaná ako kôň, a teraz aby som bol zasa Tarzan. Katastrofa!“

Konečne bola mamina na zemi. Oprašovala si nohavice, zbierala zosypaného Tarzana, a práve vtedy som si všimla, ako okolo nás všetko spieva, čviriká, čímčaruje, vypiskuje, pípa a tak ďalej.

„Mami, počuješ?“

„Pravdaže. Nie som hluchá... A čo?“

„Predsa vtáčiky. Rozprávajú sa...“

„Uhm, máš pravdu,“ súhlasila mamina a oco sa zamiešal:

„Tie majú reči... skoro ako vy dve!“

Ani táto uštipačná poznámka ma však nemohla odradiť.

„Čo hovoria, mamuli, rozumieš?“

„Hovoria, aby si už prestala mlieť pusou; v lese má byť ticho,“ znova sa mi oco plietol do skúšky, ale mamina sa zvláštne usmiala.

„Musím sa poriadne započúvať. Psst!“ priložila si prst na ústa. „Chvíľku pôjdeme potichu, a potom ti budem rozprávať, dobre?!“

A o chvíľu naozaj začala.

(Pokračovanie)

Píše TATJANA LEHENOVÁ

Ilustruje LUBOR ONDRAŠ

KTO KUPUJE NA VIANOCE DARČEKY

» Marián Vaneček «

Pred niekoľkými rokmi, keď náš mladší syn Marián chodil do prvej triedy a blížili sa Vianoce, povedala jedného dňa v škole vtedy ešte „súdržka“ učiteľka:

„Deti, kto z vás ešte verí takej hlúposti, že darček na Vianoce nosí Ježiško, nech sa postaví.“

Vstalo zopár odvážlivcov. Marián bol medzi nimi. Učiteľka sa ich spýtala:

„Videl z vás niekto na vlastné oči Ježiška?“

Deti pokrútili hlavou, že nie.

„Tak vidíte. Nevideli ste ho — teda nie je! Sadnite si!“

Deti si posadali. Iba Marián zostal stáť vedľa lavice. Učiteľka podišla k nemu.

„A ty si videl Ježiška, Marián?“

„Nevidel, lebo jeho sa nedá vidieť, súdržka učiteľka!“ odpovedal spôsobne Marián.

„A to už ako, že sa nedá vidieť?“

„Lebo on nie je človek!“

„A čo je teda, keď nie je človek?“ opýtala sa učiteľka.

„On je duch, a preto ho nevidieť!“ oznámil celej triede Marián.

Učiteľka nevedela, čo na to povedať. Podľa príkazov mala deti presvedčiť o tom, že darčeky na Vianoce nenosí Ježiško, ale kupujú ich rodičia, príbuzní alebo starší súrodenci.

Vraj rodičia! Vraj príbuzní! Vraj starší súrodenci!

Vysvetlím vám, ako je to v skutočnosti:

Pred Vianocami sa ľudia stávajú lepšími. Keď idú kupovať darčeky deťom a svojim blízkym, vopred sa tešia, akú im urobia radosť. A keď chce človek urobiť radosť druhému človeku, keď mu chce pomôcť, keď chce vykonať dobrý skutok alebo prejavíť druhému svoju lásku, v takú chvíľu vchádza do neho Ježiško. Nie je ho vidieť, ako správne povedal Marián, ale cítime ho v sebe. Ježiško je veľmi rád v srdciach ľudí, ktorým vládne radosť, láska a dobro. Takže je na prvý pohľad jasné, že darčeky síce kupujú naši rodičia, príbuzní a starší súrodenci, ale kupujú ich spolu s Ježiškom, ktorého nosia v srdci.

Možno toto chcel povedať Marián svojim spolužiakom, ale nevedel ako. Bol ešte malý.

Tak už viete, kto kupuje na Vianoce darčeky?

Ilustr. DUŠAN POLAKOVIČ

nalep pod diel 4

SKLAD ELEKTRICKÝCH STROMČEKOV

(Viliam Klimáček)

Celý deň sa z neba valili periny snehu. Pluhy vrčali ulicami a hlbili tunely pre autá. Bol Štedrý večer a za mestom tma. Len v jednej budove sa svietilo. Keby ste odhrnuli z tabuľky sneh, mohli by ste si prečítať

SKLAD ELEKTRICKÝCH STROMČEKOV

Ostatné písmená zožrala pred polrokom hrdza, len sa tak oblizla. V sklade bol strážnik Adam. Nehundral, že tu musí strážiť — aj tak nemohol dobre spať.

Strážnik Adam si prihrial v rajničke štedro-večerné jedlo: kapustnicu a rybie filé so zemiakmi. Fľaštička vína svietila na stole ako lampášik a na obruse sa dotýkali banán s pomarančom. No za stenou akoby dačo šuchlo. Starý pán si zobral baterku a vošiel do studenej haly: boli tu stovky, tisícky stromčekov, všetko umelých, s elektrickými sviečkami. Znova šuchot. Akési chvejivé svetielko tancovalo po sklade a skrývalo sa za konáre z umelej hmoty.

Strážnik Adam vykročil a hrdlo sa mu zovrelo: pod halúzkou driemal čierny psík. Vyzeral presne ako jeden, čo za ním behával, keď ešte chodil do školy. To však už bolo dávno. Hm. Adam nechal psíka spať pod stromčekom. Svetielko tancovalo po hale a zažívalo nové stromčeky. Pod ďalším našiel strážnik korčule na klúčik, čo mu jednej zimy odplávali aj s topánkou, pod druhým dreveného koňa, pri tamtom album so známkami; všetko dary dávno stratené a zabudnuté. Aj ten šál, čo tak pichal na krku, aj... „Adam,“ ozval sa známy hlas starého kamaráta. No nik tam nebol. Iba stromčeky a pomedzi halúzky tančuje chvejivé svetielko...

Ráno našlo Adama sladko driemať uprostred skladu elektrických stromčekov. Keby sme mu trošičku nadvihli viečka, zazreli by sme pod nimi chvejivé svetielko, ako tančuje po nových cestách, aby trúsilo z pamäti dary, čo hrdza len tak ľahko nezoberie.

Ilustr. ZUZANA NEMČÍKOVÁ

ZVONIMIR BALOGH

Ako SA NESTAŤ, NEOKRÔCHANCOM

Treba klopať na dvere predtým ako vojdeme? Odpoveď je ÁNO i NIE. Na dvere verejných miestností, ako sú škola, zdravotné stredisko, obchod, kino... netreba klopať. Naopak, klopať na takéto dvere by bolo poriadne smiešne.

Jedno z pravidiel by mohlo

byť: netreba klopať na dvere, cez ktoré často vchádzajú a vychádzajú ľudia.

To značí, že nebudeme klopať na hlavný vchod nemocnice. Na bránu staničného vestibulu. Ani na bránu mestského parku. Keď však vo vnútri verejných budov navštevujeme isté osoby, ktoré sedia vo svojich miestnostiach, potom na ich dvere zaklopeme. Tak budeme klopať na dvere miestnosti, v ktorej sedí riaditeľ školy, pani učiteľka, lekár, zdravotná sestra, správca kina, upratovačka...

Klopať musíme, aby sme neprekvapili ľudí, keď si na pracovisku špárajú v nose, pre-

Kto klope, tomu sa otvorí

zliekajú nohavice či sukňu, čistia topánky a podobne. Po zaklopaní treba počkať aspoň tolko, aby si domáci stihol schovať to, čo nie je na ukazovanie: nočník, pohárik so slivovicou a iné, čo by ho mohlo zahanbiť. Ak si ideme pozrieť opice v ZOO, nemusíme klo-

pať. Ak však navštívime ľudskú bytosť v jej byte, aj keby sme ju pokladali za opicu, sme povinní zaklopať na dvere a počkať, kým nás vyzve, aby sme vošli.

Treba si pamätať: vlastný byt, izba, v ktorej človek býva, je jeho nenarušiteľný priestor.

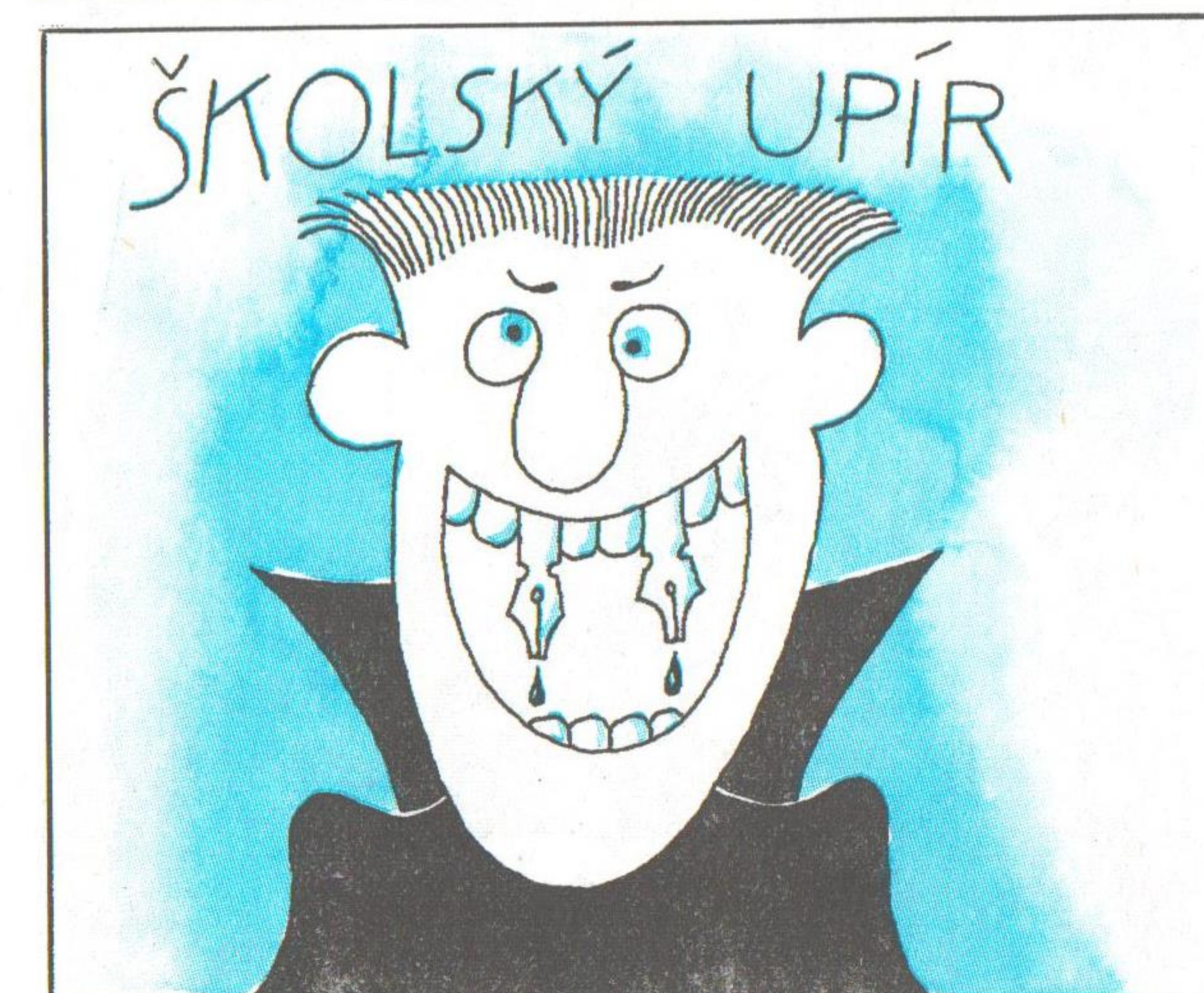
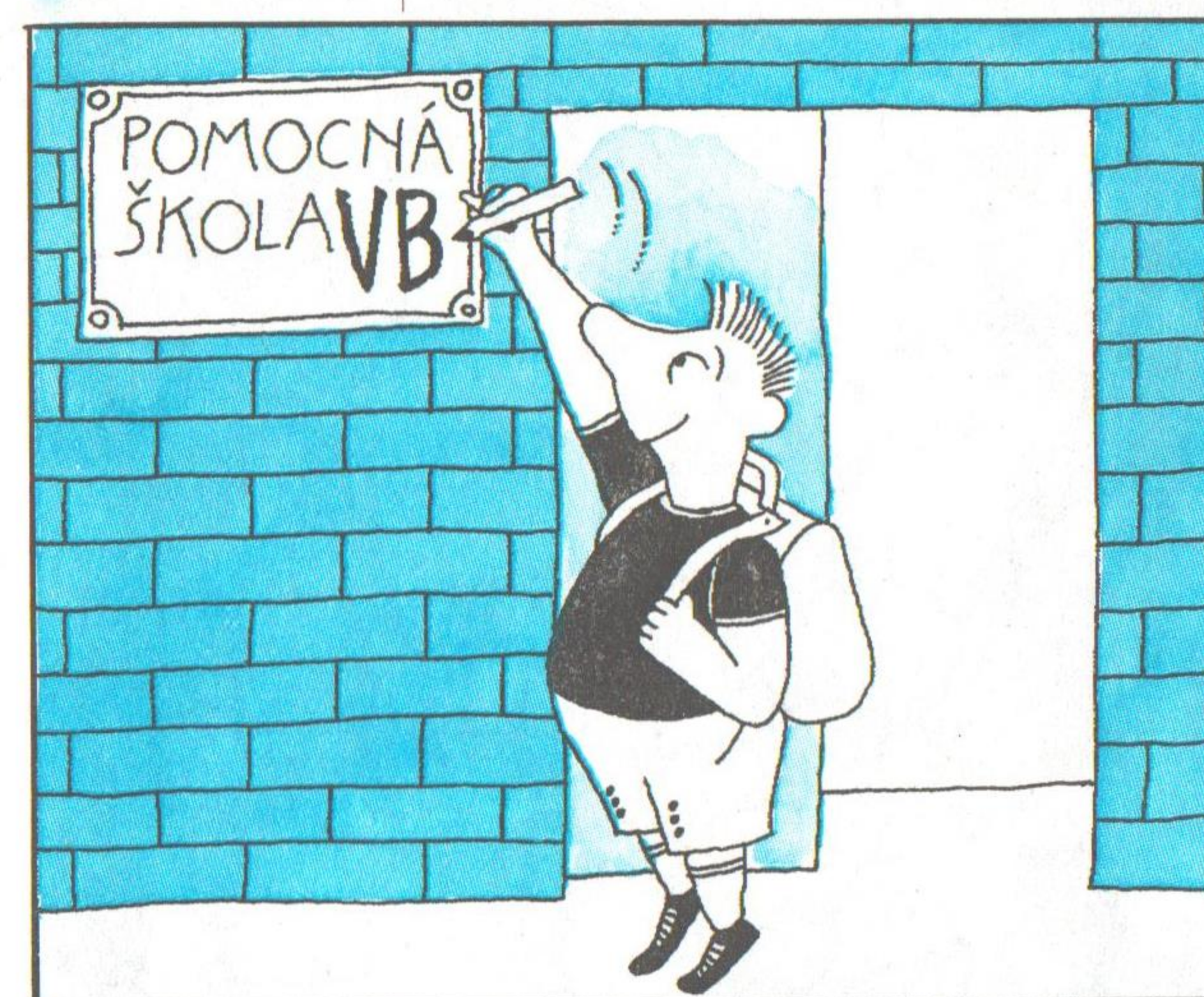
Preto treba klopať na dvere aj bratovi, aj sestre, tete, ujovi, spolužiakovi.

Treba klopať na dvere izby rodičov? Jasné! Nikdy totiž nevieme, či sa mama a táto práve za zatvorenými dverami nebozkávajú.

Prekladá PETER ČAČKO
Ilustruje PETER CPIN

V ŠKOLE MARIANA VANEKA

V ŠKOLE MARIANA VANEKA

Bratislavský ROBINSON

Po príchode do Anglicka stretlo mladého bratislavského rodáka Karola Jettinga šťastie. Stal sa kuriérom kráľovského ministerstva. Jeho prvá

Píše MILAN ĎURKOVIČ

cesta do Afriky sa však skončila nešťastne. Loď stroskotala a Jettinga zajali Mauri. Po strastiplných zážitkoch ho vykúpil anglický vyslanec a Jetting odcestoval do Londýna.

Kreslí LUBOŠ HLAVSA

Na koho sme

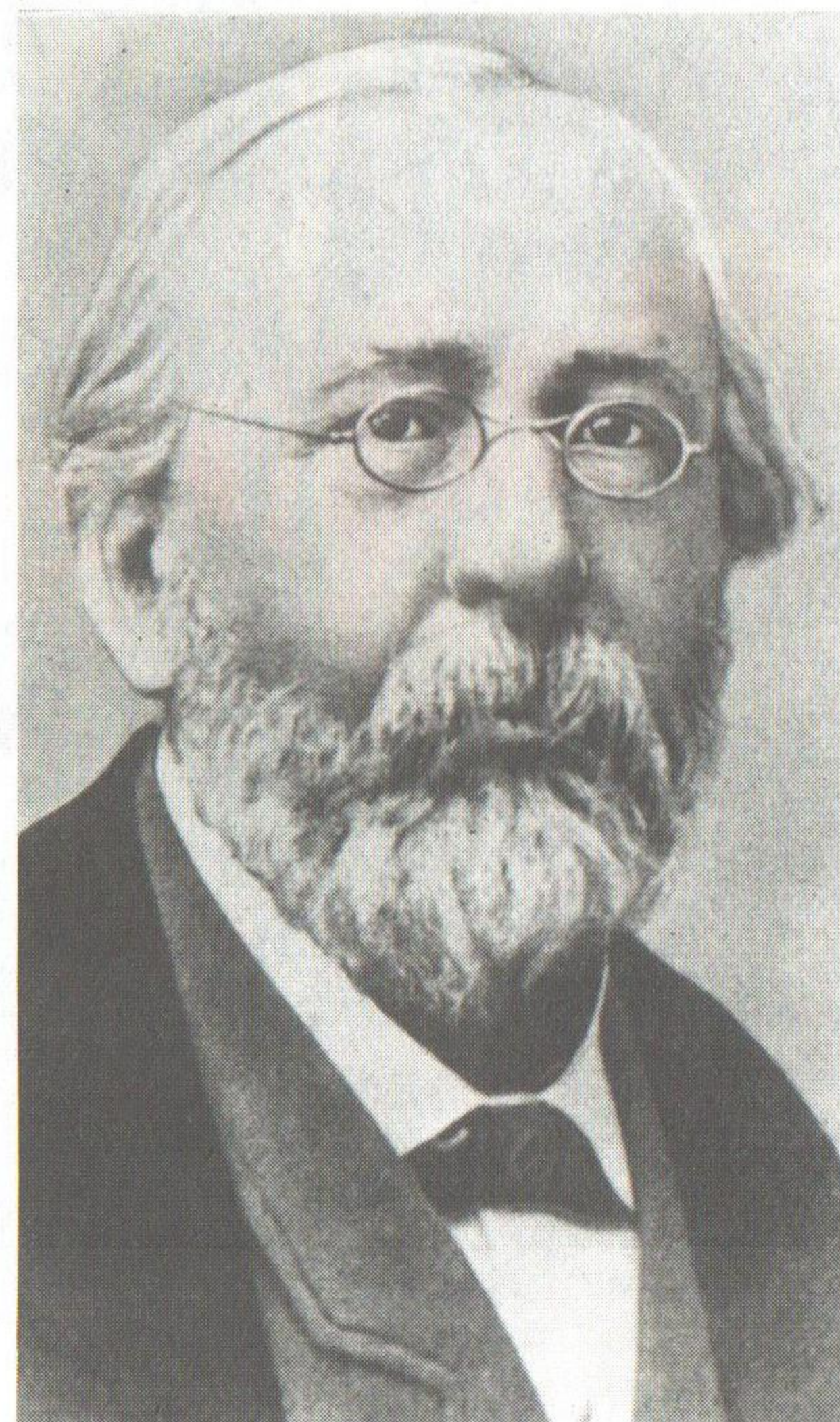
hrdý

„Tá známosť o svojej otčine, o jej vodách čerstvých, zdravých, bystrých, mohutných, liečivých a horúcich, o jej horách neoceniteľných a ich bohatstve podzemnom... táto známosť vzbudí, rozhorlí a chová lásku nielen jednotlivca k otčine, k domovu, ale aj lásku celého národa k tomu okoliu, ktoré od pradedov slávnych zdedené býva.“

DIONÝZ ŠTÚR (1827—1893)

Toto vrúcne vyznanie nám pred takmer 130 rokmi zanechal náš veľký rodák a vedec európskeho významu Dionýz Štúr. Narodil sa 2. apríla 1827 v učiteľskej rodine v Beckove pri Trenčíne. Školské lavice dral v Modre, na lýceu v Bratislave a na polytechnike vo Viedni. Od roku 1847 študoval geológiu — vedu o Zemi, o zložení, stavbe a vývoji jej kôry na akadémií v Banskej Štiavnici. Ako mimoriadne usilovného a nadaného študenta ho pozvali na novozaložený Ríšsky geologický ústav vo Viedni. Mladý slovenský vedec tu vynikol a neskôr sa stal jeho riaditeľom. A práve vtedy sa ústav stal známym v Európe.

Pre nás sú zvlášť dôležité jeho výskumné práce o slovenských Karpatoch, o povodí Váhu, Hrona a Nitry, o Liptovskej kotline, Veľkej Fatre i Nízkyh Tatrách. Veľ-

„KAŽDÝ NÁROD
MUSÍ SA RADOVAŤ
A TEŠIŤ VO VEĽKÝCH
MUŽOCH SVOJICH,
LEBO ONI SÚ
NÁRODU DŮKAZOM,
ŽE I ON JE VSTAVE
NIEČO VYTVORIŤ.“

Ludovít Štúr

mi významná je jeho po slovensky napísaná práca *Geologicko-geografická osnova polohopisu Slovenska*, v ktorej roztriedil slovenské pohoria. Okrem toho napísal ešte asi tristo vedeckých štúdií v nemčine a robil geologický výskum v Alpách, v Taliansku, v Dalmácii, v Sedmohradsku a inde. Bol členom prírodovedeckých spoločností v Paríži, Moskve, Benátkach, Londýne, Drážďanoch, Bruseli. Na svetovej výstave v Londýne roku 1862 mu udelili zlatú medailu za výborné geografické mapy Štajerska. Bolo to prvé svetové uznanie slovenskému vedcovi.

Vedec Dionýz Štúr zomrel 9. októbra 1893 vo Viedni. V závete zanechal 15 tisíc zlatých pre chudobných slovenských študentov. Dnes sa jeho menom hrdí Geologický ústav Dionýza Štúra v Bratislave.

JÁN BARICA

TAJNIČKA

Tánička

Ako si zistil už z obálky Slniečka, nastáva čas najkrajších sviatkov. Prichádzajú Vianoce, sviatky pokoja a radosti, sviatky Ježiška. Počas Vianoc totiž dávno, veľmi dávno zažiarila nad mestečkom Betlehem veľká hviezda a oznámila svetu, že sa narodil Spasiteľ Ježiš Kristus.

Počul si už, čo všetko krásne, tajuplné, ale i strašné sa vtedy stalo? Viem, že ani veľmi nie. Dozvieš sa to však, ak si prečítaš... skoro som ti prezradila, čo máš zistiť ty. Keď to urobíš a na korešpondenčnom lístku pošleš do redakcie Slniečka (Suvorovova 3, 815 19 Bratislava), možno budeš jedným z piatich, ktorým pošlem práve túto krásnu knižku o narodení Ježiška.

**Slniečkársky odznak
za správnu odpoveď (Mladé letá) z 1. čísla
dostanú:**

A. Berková, Trenčianske Stankovce; M. Raduchová, Bratislava; M. Filípek, Skalica; D. Prajková, Báhoň a M. Gejdoš, Tvrdošín.

Tajnička Tánička

SO SLNIEČKÁRSKYM
BICYKLOM PO SLOVENSKU

Správna odpoveď z 1. čísla:

Jánošík sa narodil v Terchovej.

Slniečkársky odznak získavajú: B. Kašpráková, Jablonka, Poľsko; Š. Durandzi, Seleča, Juhoslávia; D. Záhorec, Nová Doba; M. Džurbala, Prešov; L. Bližniaková, Nová Dubnica; K. Hlučilová, Bučany; D. Kocian, Pov. Bystrica; A. Uher, Malacky; M. Eliáš, Jaklovce a E. Tobis, Slovinky.

**PRELETELA
CEZ OCEÁN**

V Mladých letách vyšla krásna knižka vyzdobená jedenástimi ilustrátormi z celého sveta — Práva dieťaťa. Prvý výtlačok tejto knihy preletel oceán, aby sa dostal na stretnutie 71 prezidentov, ktorí sa zišli v septembri v New Yorku.

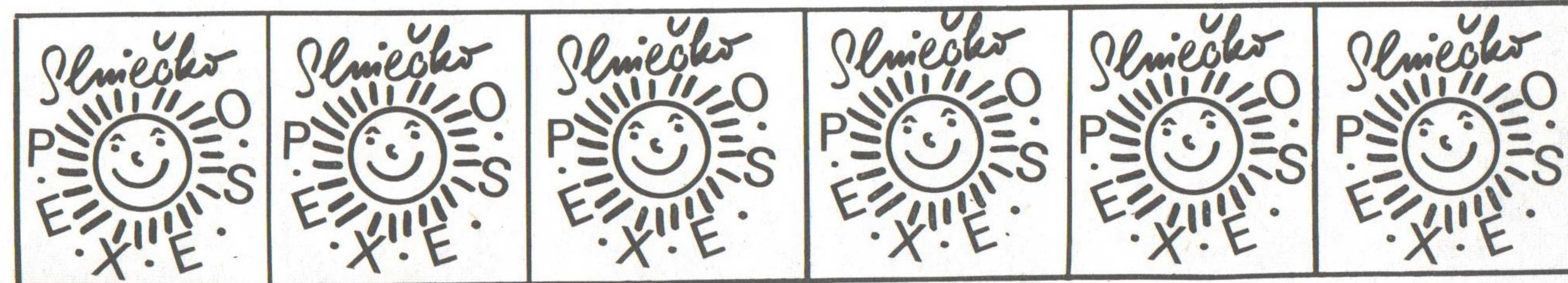
Slniečko

Mesačník pre deti. Vydávajú Mladé letá, š. p.
Adresa redakcie: Suvorovova 3, 815 19
Bratislava. Telefón 523 26.

Šéfredaktor Ondrej Sliacky, výtvarný redaktor Svetozár Mydlo, grafická úprava Viera Fabianová.

Tlačia Polygrafické závody, š. p., Bratislava-Krasňany. Rozširuje Poštová novinová služba, objednávky prijíma každá pošta a doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS Ústredná expedícia a dovoz tlače, námestie Slobody 6, 813 81 Bratislava. Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta. Cena jedného výtlačku 4 Kčs, ročné predplatné 40 Kčs. Neobjednané rukopisy redakcia nevracia.

Kresba na obálke Ján Hála. Kresba na str. 7 Svetozár Mydlo.

© ČTK — Presfoto Praha

KUPÓN č. 4

TAJNIČKA • TÁNIČKA

Poviem ti o peknej knižke

